

SUOMEN KUNTALIITTO RY

Kuntatietopalvelu 2020

KuntaGML-rajapintojen avaamisen ohjeistus

Versio 0.3 / 7.9.2017

Sisällysluettelo

1. Ohjeen tausta ja tarkoitus	2
2. KuntaGML-versiot.....	3
3. Aineistokohtaiset ohjeet.....	4
3.1. Asemakaavatiedot.....	4
Rajapinnan tarkoitus.....	4
Kaava	5
Kaavayksikkö	6
Muut kohteet.....	8
Käyttötapaus: Verottajalle välitettävät tiedot kiinteistöverotusta varten	9
3.2. Yleiskaavatiedot.....	9
3.3. Kantakarttatiedot	9
3.4. Rakennusvalvonnan tiedot.....	9
3.5. Ympäristölainsäädännön mukaiset luvat, ilmoitukset ja päätökset	9
3.6. Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut	9
3.7. Ympäristötoimen tiedot.....	9
3.8. Pilaantuneet maa-alueet	9
3.9. Luontotieto.....	9
3.10. Ympäristön tila ja seurantatiedot.....	9
3.11. Osoitteet.....	9
3.12. Opaskartta, palvelut, toimipaikat	9
3.13. Katuverkon ja kevyen liikenteen verkon topologia	9
3.14. Yleisen alueen käytön lupatiedot	9
3.15. Kiinteistötoimitukset.....	9

1. Ohjeen tausta ja tarkoitus

Vuosina 2005 - 2017 on toteutettu KuntaGML ja Kuntien rakennetun ympäristön sähköiset palvelut (KRYSP) -nimisissä projekteissa kuntien teknisen toimen ja ympäristötoimen prosesseja helpottavia rajapintamäärittelyitä. Määrittelyjen pohjalta laaditut xml/gml-pohjaiset sovellusskeemat on julkaistu sekä www.kuntatietopalvelu.fi että www.paikkatietopalvelu.fi -sivuilla.

KuntaGML-rajapintamäärittelyjen ylläpidosta vastaa Kuntaliitto.

Tätä ohjetta täydentävät seuraavat JHS-suositukset:

- JHS 178 Kunnan paikkatietopalvelurajapinta, <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/178>
- JHS 185 Asemakaavan pohjakartan laatiminen, <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/185>

Rajapintamäärittelyt on laadittu siten, että aineistoja on mahdollista julkaista prosessin eri vaiheissa. Esimerkiksi asemakaavatie-dot voidaan tuoda rajapintaan heti, kun kaavatyö on tullut vireille.

Ohjeen tarkoituksena on auttaa kuntia edellä mainittujen rajapintojen avaamisessa ja tietojen julkaisemisessa tietopalveluissa koneluettavassa muodossa sekä edistää Kuntatietopalvelun (KTP) käyttöönottoa. Ohje sisältää rajapintakohtaisesti kuvauksen näiden käyttötarkoituksista.

Tieto on koneellisesti luettavissa (koneluettava tieto), kun se on sellaisessa tiedostomuodossa, jonka rakenne mahdollistaa, että ohjelmistot pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä tietoja. KuntaGML-rajapintojen toteutusmuoto xml/gml täyttää koneluettavalle tiedolle asetettavat vaatimukset.

Ohjeessa yksittäisen ominaisuustiedon pakollisuus skeeman näkökulmasta on esitetty: P=pakollinen, V=vapaaehtoinen. Viittaus skeemassa käytetyn ominaisuustiedon ilmenemismuotoon on esitetty hakasuluissa, esim. [akaava:kuntakoodi].

Ohjeen laatimisesta on vastannut Nosto Consulting Oy. Käsillä oleva versio on keskeneräinen, ja se sisältää toistaiseksi kuvauksen vain asemakaavan rajapinnasta. Ohjetta on tarkoitus täydentää tarvelähtöisesti myöhemmässä vaiheessa.

2. KuntaGML-versiot

Ohjeistus on laadittu seuraavien KuntaGML-versioiden perusteella:

KuntaGML Asemakaava 2.1.3

KuntaGML Yhteiset 2.1.8

...

3. Aineistokohtaiset ohjeet

3.1. Asemakaavatiedot

Rajapinnan tarkoitus

KuntaGML Asemakaava rajapinnan tarkoituksena on välittää sekä yksittäisen asemakaavan että kunnan ylläpitämän kaavayhdistelmän rakenteelliset tiedot. Asemakaava käsitteenä sisältää perinteisten asemakaavojen lisäksi ranta-asemakaavat sekä kumotun rakennuslain aikana laaditut rakennuskaavat ja rantakaavat. Muiden rajapintojen tapaan asemakaavarajapinta ei välitä yksittäisen asemakaavan kuvaustekniikka.

Kaavayhdistelmä, josta käytetään myös nimitystä ajantasa-asemakaava, muodostuu yksittäisistä asemakaavavoista, joista on poistettu päällekkäisyydet. Toisin sanoen myöhemmin voimaan tullut asemakaava on kumonnut samalla alueella aiemmin voimassa olleen asemakaavan. Poikkeuksen tästä muodostavat maanalaiset kaavat, jotka voivat olla voimassa samalla alueella, jossa on voimassa ns. tavallinen asemakaava. Kaavayhdistelmän laadinta tulee tehdä aina uusimmasta asemakaavasta vanhimpaan. Järjestyksen määrää kaavan voimaantulon ajankohta.

Rajapinta sisältää juridisen kaavan lisäksi toiminnallisuuden ns. kaavayksikkötietojen välittämiseen. Kaavayksikkö-käsitteelle ei löydy lainsäädännöstä suoraan vastaavuutta. Kaavayksiköiden muodostaminen asemakaavan hyväksymisvaiheen jälkeen ennen tontin tai yleisen alueen lohkomista on monissa kiinteistörekisteriä ylläpitävissä kunnissa vakiintunut käytäntö. Kaavayksikkö on kuitenkin keskeinen osa koneluettavaa kaavatietoa kaikkien kuntien osalta, myös niissä kunnissa, jotka eivät ole kiinteistörekisteriä ylläpitäviä kuntia. Kaavayksiköiden tiedot pitää saada sekä uusista että vanhoista asemakaavoista.

Tässä ohjeessa selostetaan WFS-palvelussa julkaistavan asemakaavan tietosisällön minimivaatimus. Minivaatimuksena on, että palvelussa esitetään yksittäisten voimassaolevien kaavojen perusominaisuustiedot, kaavojen ulkorajat sekä kaavoihin kohdistuvat kaavayksiköt.

KuntaGML Asemakaava -skeemassa valtaosa ominaisuustiedoista on vapaaehtoisia. Pakollisia tietoja on vähän. Esimerkiksi sijaintiedon esittäminen kaavasta on vapaaehtoinen. Asemakaavatietojen

rajapinnan minivaatimus sisältää pakollisten tietojen lisäksi joukon suositeltavia ominaisuustietoja, jotka ovat kuitenkin tietopalvelun näkökulmasta pakollisia. Menettelyllä varmistetaan käyttökelpoisten tietopalveluiden järjestäminen.

Yksittäisen asemakaavan tiedot tulisi julkaista prosessin mukaisesti:

- vireilletulo
- kaavaluonnos
- kaavaehdotus
- kaavan hyväksyntä
- kaavan voimaantulo / osittainen voimaantulo

Kaava

Yksittäinen asemakaava julkaistaan WFS-palvelussa Kaava-nimisenä kohteena (akaava:Kaava).

Pakollisina ominaisuustietoina asemakaavalle tulee antaa:

- kaavassa käytettävä ensisijainen kieli [akaava:kieli1], mahdolliset arvot (P):
 - o fi-FI
 - o sv-FI
 - o se-FI
 - o smn-FI
 - o sms-FI
- kaavan yksilöivä tunnus [akaava:kaavatunnus] (P)
- kaavan nimi ensisijaisen kielen mukaan [akaava:kaavanimi1] (P)
- kaavan laatijan tiedot (henkilö, organisaatio) [akaava:kaavanlaatija] (P)
- kolminumeroinen kuntakoodi [akaava:kuntakoodi] (P)
- kaavan käsittelyvaihe [akaava:kaavanvaihe], mahdolliset arvot (P):
 - o ei tiedossa
 - o vireilletullut
 - o kaavaehdotus
 - o hyväksytty
 - o lainvoimainen
 - o osittain voimaantullut
 - o oikaisukehoituksen alainen
 - o kumottu
 - o valituksen alainen
 - o rauennut

- kaavan tyyppi [akaava:kaavatyyppe], mahdolliset arvot (P):
 - o ei tiedossa
 - o asemakaava
 - o ranta-asemakaava
 - o ajantasa-asemakaava
- tieto, minkä ajankohdan mukaista kaavakirjastoa kaavassa on käytetty [akaava:kaavamaarayskirjasto], mahdolliset arvot (P):
 - o ei tiedossa
 - o Ennen vuotta 1932 laadittu asemakaava
 - o 1.1.1932 asemakaavalaki
 - o 29.6.1943 asetus asemakaavoista
 - o 30.9.1959 Sisäasiainministeriön asetus
 - o 15.1.1980 Sisäasiainministeriön asetus
 - o 1.6.1992 Ympäristöministeriön Asema- ja rakennuskaavamerkinnot ja -määräykset
 - o 31.3.2000 Ympäristöministeriön asetus MRL:n mukaisista kaavamerkinnoista
- asemakaavan hyväksymispäivämäärä [akaava:hyvaksymispvm] (V)
- asemakaavan voimaantulopäivämäärä [akaava:voimaantulopvm] (V)
- kaavan ulkorajaus (sijainti) sen mukaisesti, miten kaava on tullut voimaan [akaava:voimassaolosijainti] (V)
- asemaakaavaan sisältyvät liitetiedot, esim. kaavakartta ja kaavaselostus pdf-muodossa [akaava:liitteet] (V)

Kaavayksikkö

Yksittäinen kaavayksikkö julkaistaan WFS-palvelussa Kaavayksikko-nimisenä kohteena (akaava:Kaavayksikko).

Pakollisina ominaisuustietoina kaavayksikölle tulee antaa:

- asemakaavan sisällä yksikäsitteinen kohteen tunnistetieto [akaava:tunnus] (P)
- kaavan yksilöivä tunnus, jonka perusteella kaavayksikkö kohdistetaan tiettyyn asemakaavaan [akaava:kaavatunnus] (P)
- kaavayksilön laji [kaava:kaavayksikonlaji], mahdolliset arvot (V):
 - o ei tiedossa
 - o keinoyksikkö (maarekisterialue)
 - o keinokaavayksikkö (yleisen alueen lisäosa)
 - o rekisteröity yleinen alue

- yleisen alueen lisäosa (rekisterissä)
- muun kuin korttelialueen yksikkö
- tonttirekisteritontti
- muodostusluetteloön merkitty tontti
- hyväksytyn tonttijaon mukainen tontti
- vireillä olevan tonttijaonmuutoksen mukainen tontti
- vireillä olevan tonttijaon/-muutoksen mukainen tontti
- ohjeellinen kaavatontti
- korttelin osa
- kortteli
- rakennusoikeus [akaava:rakennusoikeus], rakennusoikeustiedosta esitetään vähintään seuraavat ominaisuudet (V):
 - kaavan mukainen perusrakennusoikeus [akaava:perusmaara]
 - käytetty rakennusoikeus [akaava:kaytetty]
 - kaavan mukainen lisärakennusoikeus jonkin erityisehdon täytyessä [akaava:lisarakenennuoikeus]
- kaavan mukainen käyttötarkoitus [akaava:maankayttomuoto] (V)
 - kaavayksikköön kohdistuva kaavamerkintä esitetään siinä muodossa, miten se on merkitty asemakaavaan, esim. AO-1, K-1, KTY-2
- kaavamerkintään kohdistuva kaavamääräys, esim. "Erillispien-
talojen korttelialue" [akaava:merkintaSelitys] (V)
 - omaisuus lisätään KuntaGML Asemakaava 2.1.4 versioon
- kaavayksikön muodostumistieto [akaava:muodostuminen],
muodostuminen esitetään kiinteistö- ja määräalakohtaisesti (V):
 - kiinteistö / määräala [akaava:kiinteisto]
 - kiinteistö/määräalakohtainen pinta-ala, toisin sanoen
kuinka suuri ala kiinteistöstä/määräalasta kuluu ao. kaavayksikköön
[akaava:pintaAla]
 - tieto siitä, muodostaako kiinteistö/määräala kokonaisuudessaan ko. kaavayksikön [akaava:kokoKiinteistoKytkin]
- pinta-ala [akaava:pintaAla] (V)
- sijainti alueena [akaava:sijainti], [akaava:alue] (V)
- tieto siitä, onko kaavayksikkö rakennettu [akaava:rakennettuKytkin] (V)
- vastaavuus ympäristöministeriön antaman asetuksen mukaiseen kaavamerkintään, esimerkki AO, K, KTY, [akaava:kayttotarkoitus] (V),

<http://www.ym.fi/download/noname/%7B12AFF783-6CA0-4507-BA45-C47D6F0E6662%7D/32063>

- osoite [akaava:osoite] (V)
 - o osoite ilmaistaan vastaavassa laajuudessa kuin erillisessä osoiteskeemassakin
 - o ohjeistus osoitteen käsittelystä julkaistaan Osoitteet-rajapinnan yhteydessä, luku 3.11.
- kaavayksikköön mahdollisesti kohdistuvan rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron alkamispäivämäärä [korotettuKiinteistoveroalkuPvm] (V)
 - o mikäli päivämäärä esitetään, kunta on tehnyt harkinnan, että ko. kaavayksikön alueelle voidaan määrätä rakentamattoman rakennuspaikan korotettu kiinteistövero
- kaavayksikköön mahdollisesti kohdistuvan rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron päättymispäivämäärä [korotettuKiinteistoveroloppuPvm] (V)
 - o mikäli päivämäärä esitetään, kunta on tehnyt harkinnan, että ko. kaavayksikön alueelle voidaan määrätä rakentamattoman rakennuspaikan korotettu kiinteistövero

Muut kohteet

Asemakaava-rajapinta sisältää alla luetellut paikkatietokohteet, joiden ohjeistus laaditaan tarvittaessa myöhemmässä vaiheessa. Kohteen nimi kuvaa otsikkotasolla julkaistavan aineiston sisällön.

akaava:Erityisalue
akaava:Istutusalue
akaava:Johdoillevarattualue
akaava:KaavamaaraysPiste
akaava:KaavamaaraysViiva
akaava:Katualue
akaava:Kortteli
akaava:Korttelinosa
akaava:Liikennointi
akaava:LuokittelematonAlue
akaava:LuokittelematonPiste
akaava:LuokittelematonTeksti
akaava:LuokittelematonViiva
akaava:MaaMetsatalousalue
akaava:Maisema-alue
akaava:MuuLiikennealue
akaava:Muualue
akaava:Rakennusala

akaava: Suojelualue
akaava: Suojelualuemaarays
akaava: Tontti
akaava: Vesialue
akaava: Virkistysalue
akaava: Yhteiskayttoalue

Käyttötapaus: Verottajalle välitettävät tiedot kiinteistöverotusta varten

Asemakaavatiedot, jotka sisältävät perustiedot kiinteistön alueella voimassa olevasta asemakaavasta ja kaavayksiköistä, muodostavat perustan maapohjan kiinteistöverotukselle asemakaava-alueella. Verohallinto on antanut 2.5.2017 ohjeen kaavatietojen ilmoittamisesta Verohallinnolle, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/56628/kaavatietojen-ilmoittaminen-verohallinnolle/>.

Kun kunta on julkaissut sekä kaava- että kaavayksikkötiedot tämän ohjeen mukaisesti, Verohallinnolla on mahdollisuus saada tietopalvelusta kiinteistöverotusta varten perustiedot käyttöönsä. Kiinteistöveron peruste on kaavayksikkö, mutta vero määrätään kaavayksikön muodostajakiinteistöille ja -määräaloille.

Useissa tapauksissa kaavayksikkö muodostuu yhdestä kiinteistöstä.

- 3.2. Yleiskaavatiedot
- 3.3. Kantakarttatiedot
- 3.4. Rakennusvalvonnan tiedot
- 3.5. Ympäristölainsäädännön mukaiset luvat, ilmoitukset ja päätökset
- 3.6. Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut
- 3.7. Ympäristötoimen tiedot
- 3.8. Pilaantuneet maa-alueet
- 3.9. Luontotieto
- 3.10. Ympäristön tila ja seurantatiedot
- 3.11. Osoitteet
- 3.12. Opaskartta, palvelut, toimipaikat
- 3.13. Katuverkon ja kevyen liikenteen verkon topologia
- 3.14. Yleisen alueen käytön lupatiedot
- 3.15. Kiinteistötoimitukset